

BACHELOR OF LIBRARY & INFORMATION SCIENCE (CBCS-2018 COURSE)
B.Lib. & Inf. Sc. Sem-I : WINTER :- 2021
SUBJECT: MANAGEMENT OF LIBRARIES & INFORMATION CENTERS

Day : Monday
Date 31-01-2022

W-20409-2021

Time : 10:00 AM-01:00 PM
Max. Marks: 60

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the **RIGHT** indicate full marks.
-

- Q.1** Attempt any **ONE** of the following: **(12)**
- a) Examine Henry Fayol's Principles of Management.
  - b) Define the term 'Communication' and explain its nature.
- Q.2** Attempt any **ONE** of the following: **(12)**
- a) State merits and demerits of Stock Verification.
  - b) Explain the content of Library Annual Report.
- Q.3** Attempt any **TWO** of the following: **(12)**
- a) Explain the main characteristics of Management.
  - b) Discuss various types of Library Budget.
  - c) State the various types of training for Library Staff.
- Q.4** Attempt any **TWO** of the following: **(12)**
- a) Explain the basic element of Total Quality Management.
  - b) Examine Classical Theory of Management.
  - c) Explain the function of Management.
- Q.5** Write short notes on any **THREE** of the following: **(12)**
- a) Job Evaluation
  - b) Management by Objectives
  - c) Performance Appraisal
  - d) The concept of 'POSDCORB'
  - e) S.R. Ranganthan's view on Scientific Management.

* * * *

मराठी रूपांतर

सूचना :

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

-
- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर द्या. (१२)
- अ) हेन्री फेयॉलच्या व्यवस्थापन तत्वांचे परीक्षण करा.
  - ब) 'संप्रेषण' संज्ञेचा अर्थ सांगून तिचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर द्या. (१२)
- अ) ग्रंथ परिगणनाचे फायदे आणि तोटे सांगा.
  - ब) ग्रंथालय वार्षिक अहवालात समाविष्ट बाबी सांगा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. (१२)
- अ) व्यवस्थापनाची प्रमुख वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
  - ब) ग्रंथालय अंदाजपत्रकाच्या विविध प्रकारांची चर्चा करा.
  - क) ग्रंथालयीन कर्मचाऱ्यांसाठी प्रशिक्षणाचे विविध प्रकार सांगा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. (१२)
- अ) सकल गुणवत्ता व्यवस्थापनाचे आधारभूत घटक स्पष्ट करा.
  - ब) व्यवस्थापनाच्या अभिजात सिध्दांताचे परीक्षण करा.
  - क) व्यवस्थापनाची कार्ये स्पष्ट करा.
- प्र.५ टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) (१२)
- अ) कार्य मूल्यमापन
  - ब) उद्दिष्ट प्रेरित व्यवस्थापन
  - क) कामगिरीचे मूल्यमापन
  - ड) पोष्टकॉरबू संकल्पना
  - इ) शास्त्रीय व्यवस्थापनासंबंधी डॉ. एस्. आर्. रंगनाथनचा दृष्टीकोन
-